

NOCIONS HISTORIOGRÀFIQUES

1. Els principis

1. *Discurs i gènere*: La història és discurs narratiu no ficcional: “La història com a discurs construït com la ficció, però que alhora produeix enunciats científics” (Chartier, 1993).
2. *Agent i activitat*: “L’escriptura de l’historiador és relat d’esdeveniments” (Veyne, 1971).
3. *Relat*: El relat no expressa el que van viure els seus protagonistes, sinó que és una selecció, una simplificació, una organització... És a dir, una narració (Bruner, 1990).
4. *Subordinació de la temporalitat*: La història no és tant cronologia com estructures i trames (Lozano, 1987).
5. *Futilitat de la cronologia*: La cronologia dels annals equival a pures anotacions i mers indicis, per la qual cosa quasi no aporta cap significat (White, 1987).
6. *Trama o enunciat*: Forma selectiva de construir la interpretació històrica, mitjançant el tall transversal de diferents períodes. Conjunt de causes materials, finalitats i interpretacions.
7. *Enunciat cívic*: La parla com a instrument social de cooperació i de construcció de la realitat. Retòrica: a) el discurs, font dialògica del bé, la bellesa i la veritat —ètica i coneixement—; b) els recursos per a persuadir i els processos d’afectació dels altres —identificació, control, *philia*—. (Aristòtil; Fish, 1989)
8. *Enunciat epistemològic*: Condicions del discurs científic per a ésser receptacle del coneixement formalment objectivable i universal: a) teoria de la ciència; b) interrelació de la tricotomia pensament-paraules-objectes; c) signe lingüístic. (Chomsky, 1966).
9. *Enunciat analògic*: El programa filològic de la descripció de la llengua, la classificació de les parts de l’oració i la construcció sintàctica. Gramàtica i sintaxi (Mounin, 1967).
10. *Enunciat hermenèutic*: La interpretació dels discursos com a resposta pràctica i crítica al problema de la consciència històrica i la comprensió de paradigmes (tradicció): a) historiografia; b) anàlisi crítica del discurs; c) pragmàtica. (Vegeu Gadamer, Lledó, Vattimo, Foucault, Rorty.)

2. Comparació dels models romàntic (R) i hermènètic (H)

R— La transcendència de l'autor i, en ocasions, la seva genialitat.

H— La mort de l'autor.

R— L'escriptura és creació.

H— L'escriptura és recepció.

R— El text parla per si mateix.

H— L'escrit és silenciós. El silenci de l'escriptura.

H— El text és oblit del present en què ha estat produït.

R— L'autor té la màxima comprensió de l'obra.

H— El lector pot comprendre un text millor del què ho faria l'autor.

3. Mediacions culturals i coneixement històric

I. termes

A. {productes, objectes} escriptura, text, discurs, relat

B. {accions} creació, recepció, lectura, interpretació, comprensió (silenci, oblit)

C. {agents} autor, lector

D. {gèneres} història, historiografia

E. {temporalitat} present, horitzó històric, paradigma

II. síntesi dicotòmica dels nivells precedents

A. discurs i escriptura

B. història, historiografia

4. Exercici

Completeu els següents enunciats sobre les nocions i els principis de la historiografia.

1. El primer objecte intersubjectiu i transcendent és -- -----.
2. Un objecte doblement intersubjectiu i transcendent és - -----.
3. I és doblement intersubjectiva i transcendent perquè . . .
4. L'escriptura parla per si mateixa els seus sentits o bé és ----- ?
5. Teoria de la creació o teoria de la ----- ?

6. La transcendència de l'autor o la seva ---- ?
7. Comprendre un text millor del què ho faria - -----.
8. La paradoxa de - ----- de la historia.
9. La història com a saber d'orientació o de ----- ?
10. Hermenèusi: ----- d'enunciats.
11. Hermenèutica: la interpretació dels discursos com a resposta ----- i ----- al problema de -
- -----.
12. Una disciplina hermenèutica: -- -----.
13. Redacció (extensió, 4.200 caràcters): És l'escriptura un registre (tècnica, recursos transpositius) o una mediació cultural de gran complexitat?